

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoCsp/19/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5718200296
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Turza
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5718200296.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Turzu a členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Ladislava Mejštríka, v právnej veci žalobcu: Union poisťovňa, a.s., so sídlom Bajkalská 29/A, Bratislava, IČO: 31 322 051, proti žalovanej: U. I., rod. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. XXXX/X, D., zastúpenej Mgr. Martinou Chorváthovou, advokátkou so sídlom A. Kmeťa 28, Martin, IČO: 42 217 105, o zaplatenie 4 292,74 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin, č.k. 10Csp/11/2018-309 zo dňa 20. 12. 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej **p r i z n á v a** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 4 292,74 eur s príslušným úrokom z omeškania a žalovanej proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Mal preukázané, že U. H. ako poistník uzavrel so žalobcom ako poisťovateľom 28. 04. 2016 poistnú zmluvu č. 71865738 o povinnom zmluvnom poistení v prospech žalovanej ako poistenej. Poistnou zmluvou bola poistená zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zn. Opel EČ: MT-952CP. Dňa 07. 09. 2016 na diaľnici D1 uvedené motorové vozidlo spôsobilo pri dopravnej nehode škodu na motorovom vozidle Škoda Superb EČ: 9T93469 vo výške 14 309,12 eur, ktorú si poškodený držiteľ motorového vozidla u žalobcu uplatnil a ktorému tento poistné plnenie v tejto výške 29. 09. 2017 vyplatil. Motorové vozidlo v čase dopravnej nehody podľa záznamu o dopravnej nehode viedol I. T., ktorý uviedol, že k dopravnej nehode došlo tak, ako je uvedené v zázname o dopravnej nehode. Mal za to, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa podľa ust. § 4 ods. 1 z. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve, teda aj na prevádzkovateľa motorového vozidla, ktorý je obvykle aj jeho vlastníkom, ako aj na vodiča, ak ide o osobu odlišnú od prevádzkovateľa. Podľa ust. § 10 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona poistený je povinný písomne oznámiť poisťovateľovi vznik škodovej udalosti do 15 dní po jej vzniku, ak škoda vznikla na území Slovenskej republiky. Postihové právo poisťovne pre prípad porušenia povinnosti poisteného upravuje ust. § 12 citovaného zákona, ktorý v prvom odseku upravuje postihové právo poisťovne voči poistníkovi a v odseku 2 upravuje postihové právo poisťovne voči poistenému, ktorý však nie je poistníkom, teda nie je osobou, ktorá uzavrela poistnú zmluvu, a to tak, že má proti nemu nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu náhrady škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak spôsobil škodu motorovým vozidlom a bez dôvodov hodných osobitného zreteľa porušil povinnosti podľa § 10, čiže neoznámil v tomto prípade poisťovateľovi

vznik škodovej udalosti do 15 dní po jej vzniku. Ustanovenie § 12 ods. 2 citovaného zákona je nutné vyložiť tak, že vedomosť poisteného o vzniku škodovej udalosti je daná tým, že spôsobil škodu motorovým vozidlom. Že sa jedná o vedomé porušenie povinností podľa § 10 citovaného zákona je nutné vykladať z toho, že vedomosť poisteného o vzniku škodovej udalosti je daná tým, že spôsobil škodu motorovým vozidlom, to znamená, že uviedol motorové vozidlo do prevádzky a jeho prevádzkou bola spôsobená škoda, teda vznikla škodová udalosť, z čoho vyplýva jasná vedomosť poisteného ako osoby odlišnej od poisťníka o vzniku škodovej udalosti, a preto ust. § 12 ods. 2 je nutné interpretovať tak, že sa vzťahuje na vodiča poisteného motorového vozidla. Mal za to, že ust. § 12 ods. 2 písm. g/, o ktoré žalobca oprel svoj nárok, nemožno vykladať tak, že pre zodpovednosť žalovanej vo vzťahu k nemu postačí, že škoda bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla, ktorého je držiteľkou a nevidieť dôvody hodné osobitného zreteľa v tom, že o vzniku dopravnej nehody, a teda o škodovej udalosti nemala vôbec žiadnu vedomosť. Žalovaná predmetným motorovým vozidlom škodu nespôsobila. Vozidlo kúpil U. H. z vlastných finančných prostriedkov, žalovaná bola ako jeho držiteľ zapísaná len v evidencii motorových vozidiel a vozidlo na základe dohody medzi žalovanou a U.B. H., U. H. dlhodobo užíval. Preto U. H. je vlastníkom motorového vozidla a aj jeho prevádzkovateľom. Ustanovenie § 12 ods. 2 písm. g/ dopadá na takých vodičov motorového vozidla, prevádzkou ktorého vznikla škodová udalosť, ktorí jednak týmto motorovým vozidlom škodu spôsobili, teda práve prevádzkovali motorové vozidlo a dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, pre ktoré nemohli povinnosť nahlásiť, má zákon na mysli situácie, kedy pre zranenie, alebo obmedzenie osobnej slobody po dopravnej nehode a pod. písomnú ohlasovaciu povinnosť voči poisťovni splniť nemohli. Vychádzajúc z uvedeného mal za to, že žalobca v zmysle § 12 ods. 2 písm. g/ nemá proti žalovanej postihové právo, pretože žalovaná svojím aktívnym konaním, vedením motorového vozidla v momente dopravnej nehody škodu nespôsobila, a tým pádom nevznikla u nej vedomosť o existencii škodovej udalosti. Nebolo mu zrejmé, prečo žalobca svoj nárok nesmeroval voči vodičovi, ktorý viedol motorové vozidlo, ktorého generálie mu z hlásenia poisťnej udalosti, ktoré nakoniec urobil poškodený, boli známe. Preto žalobu ako nedôvodnú zamietol a podľa § 255 ods. 1 CSP úspešnej žalovanej priznal proti neúspešnému žalobcovi právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Proti uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote podal z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP odvolanie žalobca a žiadal ho zmeniť tak, že žalovaná suma vrátane príslušenstva mu bude v plnom rozsahu priznaná. Stotožnil sa s názorom súdu, podľa ktorého v danom prípade nenastali dôvody hodné osobitného zreteľa, nesúhlasil však s tým, že U. H. má byť vlastníkom a prevádzkovateľom motorového vozidla zn. Opel Corsa, ani so záverom, že ako žalobca nemá postihové právo voči žalovanej. V konaní bola nesporná skutočnosť, že žalovaná bola a stále je zapísaná v osvedčení o evidencii motorového vozidla ako vlastníka a držiteľa a rovnako bolo nesporné, že U. H. uzatvoril u žalobcu povinné zmluvné poistenie v prospech žalovanej. Za sporné však považoval prehlásenie, ktorým U. H. na seba prevzal akékoľvek záväzky, ktoré vzniknú v súvislosti s užívaním motorového vozidla, keďže ho považuje za neplatný právny úkon a dokonca na ňom chýba podpis žalovanej, pričom podpis U. H. nie je nijakým spôsobom overený, s ktorými tvrdeniami o neplatnosti tohto právneho úkonu sa súd nevysporiadal. Za naďalej nepreukázanú považoval aj tú skutočnosť, že práve U. H. mal motorové vozidlo dlhodobo užívať. Podľa ust. § 2 písm. f/ zákona č. 381/2001 Z. z. poisteným sa rozumie ten, na koho sa vzťahuje poistenie zodpovednosti, podľa písm. j/ citovaného odseku prevádzkovateľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má právnu alebo faktickú možnosť disponovať s motorovým vozidlom, pričom podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve. Vychádzajúc z uvedených zákonných ustanovení mal za to, že práve žalovaná zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a že v zmysle ust. § 2 písm. f/ v spojení s písm. j/ citovaného zákona je ako držiteľka motorového vozidla, ktorá má právnu možnosť s vozidlom disponovať, aj poistenou aj prevádzkovateľom motorového vozidla. Pojem prevádzkovateľ motorového vozidla Občiansky zákonník nedefinuje, spravidla však ide o pojem totožný s pojmom vlastníka. Podľa dostupnej literatúry prevádzkovateľ, ktorý zverí vedenie motorového vozidla inej osobe, ostáva naďalej jeho prevádzkovateľom, a tým aj zodpovedným za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky. Aj keď žalovaná predmetné motorové vozidlo nevedla, jej zákonné práva a povinnosti plynúce z vlastníctva motorového vozidla jej zostali zachované, a preto je aktívne vecne legitimovaná na uplatnenie žalobcovho postihového práva podľa § 12 ods. 2 písm. g/ zákona č. 381/2001 Z. z.

3. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení žiadala rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Nesúhlasila s tým, že v čase vzniku škody, t. j. dopravnej nehody bola prevádzkovateľom

motorového vozidla, nakoľko mala právnu moc nad vecou, teda mala právnu možnosť s vecou disponovať. Nemala ani faktickú moc nad vecou, v technickom preukaze bola zapísaná ako držiteľka motorového vozidla len formálne, bol to len stav evidenčný. Faktickú moc nad vecou mal U. H., poisťník. Žalobca tvrdí, že v konaní spoľahlivo nepreukázala, že faktickú moc nad vecou mal práve on. V konaní ale bolo dôležité, aby preukázala, že nemala faktickú moc nad vecou ona, nie je podstatné, či fakticky moc nad vecou mal práve U. H. alebo iná osoba. Výsluchom svedka H. I. preukázala, že v čase od roku 2011 žiadne osobné motorové vozidlo zn. Opel Corsa nepoužívala, jazdila na vozidle Škoda Octavia, pričom svedok je osoba, ktorá s ňou žije v spoločnej domácnosti od uvádzaného roku. Svedok potvrdil, že žalovaná sa pokúšala vzniknutý stav riešiť a on sám vozidlo v Žiline odfotografoval v roku 2015. Uvedeným preukázala, že v čase dopravnej nehody nemala faktickú moc nad vecou, a teda nebola ani prevádzkovateľom motorového vozidla. Ak by aj bola považovaná za prevádzkovateľa motorového vozidla, zodpovedala by len za škodu spôsobenú motorovým vozidlom, ako poistená by mala nárok na úhradu vzniknutej škody poisťovateľom. Mala za to, že žalobca neodlišuje zodpovednosť za škodu a postihové právo poisťovateľa voči poistenému. Žalobca svoj nárok odvodzuje z ust. § 12 ods. 2 písm. g/ zákona č. 381/2001 Z. z. v spojení s ust. § 10 ods. 1 písm. a/, teda z postihového práva proti poistenému, v ktorom prípade nie je dôležitá úvaha, či je zodpovedná za škodu, ale či porušila povinnosti poistenej vyplývajúce jej zo zákona, z porušenia ktorých zákon vyvodzuje postihové právo poisťovne voči nej. Trvala na tom, že svoje povinnosti neporušila, nakoľko svojím konaním škodu nespôsobila, o vzniknutej škode nemala vedomosť, faktickú moc nad vecou, a teda nemohla vzniknutú škodu poisťovní v zákonnej lehote oznámiť. Mala za to, že u nej existovali dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré poisťovateľovi neoznámila vznik škody v lehote 15 dní od jej vzniku, keď okrem uvedeného mala aj zdravotné ťažkosti, ktoré v konaní preukázala lekáarskymi potvrdeniami.

4. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovanej uviedol, že sa nestotožňuje s jej názorom, podľa ktorého by si mala plniť povinnosti podľa ust. § 10 ods. 1 písm. a/ z. č. 381/2001 Z. z. len v prípade, že spôsobila škodu svojím konaním, keďže je podľa technického osvedčenia držiteľkou a vlastníčkou motorového vozidla, ktoré svojou prevádzkou spôsobilo škodu. Zľahčovanie tohto právneho stavu len na stav evidenčný je absurdným. Ustanovenie § 12 ods. 2 písm. g/ citovaného zákona nemožno interpretovať výlučne použitím gramatického výkladu, ale extenzívne, nakoľko poisťnú udalosť nahlasuje zväčša osoba, ktorá je poisťníkom, prípadne poistenou, t. j. tá, ktorá má vedomosť o motorovom vozidle a o povinnom zmluvnom poistení a komunikuje s poisťovateľom o všetkých záležitostiach súvisiacich s jej motorovým vozidlom. Pokiaľ žalovaná spochybňuje aj vlastníctvo, ktoré má k motorovému vozidlu a dokonca tvrdí len preto, že sa necíti byť vlastníčkou, že vlastníkom je U. H. a stav podľa evidencie motorových vozidiel je len stav evidenčný, jej pocity sú úplne bezpredmetné, keďže dôležité je to, že ako držiteľka a vlastníčka motorového vozidla v osvedčení o evidencii vozidla zapísaná je, čo ani nepopiera, pričom vlastníctvo U. H. v konaní nijako nepreukázala. Dôvody osobitného zreteľa na strane žalovanej nevznikli, keďže sú tak vážne dôvody, ktoré jej ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré od nej možno očakávať, neumožňujú vznik poistnej udalosti oznámiť, čo predstavuje napr. hospitalizácia poisteného. Nevedomosť o vzniku dopravnej nehody si spôsobila sama žalovaná, keď dobrovoľne a neobozretne zverila motorové vozidlo inej osobe. Zdravotné problémy, na ktoré žalovaná poukazuje, mala až po uplynutí lehoty na oznámenie vzniku poistnej udalosti.

5. Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu ďalej uviedla, že trvá na tom, že evidencia vlastníka a držiteľa motorového vozidla je stav evidenčný, ktorý sa nemusí zhodovať so stavom faktickým a informácie uvedené v technickom preukaze motorového vozidla platia, pokiaľ sa nepreukáže opak, keď z predložených dôkazov je zrejmé, že nebola vlastníčkou motorového vozidla a už vôbec nemala faktickú moc nad vecou. Vlastnícke právo k hnuťelnej veci, a to k osobnému motorovému vozidlu sa v súlade s OZ nemôže nadobúdať zápisom do evidencie vedenej ODI, preto len táto evidencia nemôže byť rozhodujúcou pri určení, kto je skutočným vlastníkom hnuťelnej veci.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) a postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 CSP odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

7. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol v rámci odvolacieho konania žalobca, konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a vykonal potrebné dokazovanie a následne dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. V tomto smere sa odvolací

súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keďže ani žalobca vo svojom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť zistený skutkový stav a prijaté právne závery. Z odôvodnenia rozhodnutia pritom vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej.

8. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam žalobcu, krajský súd dopĺňa, že zo žaloby, výpovede samotného žalobcu, ako aj z návrhu na uzavretie poisťnej zmluvy ním predloženého jednoznačne vyplýva, že poisťnú zmluvu na poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla s ním ako poisťovateľom uzatvoril vlastníkom vozidla U. H., t. j. poisťník (§ 2 písm. d/, e/ z. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla) v prospech tretej osoby, ktorá je poisteným, t. j. žalovanej vyplnením návrhu poisťnej zmluvy a predložením scanu technického preukazu. Z ust. § 12 ods. 2 písm. g/ z. č. 381/2001 Z. z. jednoznačne vyplýva, že poisťovateľ, t. j. žalobca má proti poistenému, ktorý s ním neuzavrel zmluvu o poistení, t. j. nie je poisťníkom, nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla len vtedy, ak škodu spôsobil motorovým vozidlom, t. j. proti vodičovi, na ktorého sa povinné zmluvné poistenie vzťahuje podľa ust. § 4 ods. 1 z. č. 381/2001 Z. z., ktorý bez dôvodov hodných osobitného zreteľa porušil svoju povinnosť vzniknutú škodovú udalosť mu písomne oznámiť do 15 dní od jej vzniku. Ako vyplýva z pripojeného spisu Krajského riaditeľstva policajného zboru v Žiline, diaľničné oddelenie policajného zboru Kunovec, konkrétne záznamu z dopravnej nehody, dopravnú nehodu spôsobil vodič poisteného vozidla I. T., za čo mu bola uložená bloková pokuta, z čoho vyplýva, že žalobca sa domáhal svojho nároku proti žalovanej, ktorá v spore nie je pasívne vecne legitimovaná, a preto súd prvej inštancie správne jeho žalobu v celom rozsahu zamietol.

9. Ďalej krajský súd dopĺňa, že z výpovede žalovanej, svedka H. I., z návrhu na uzavretie poisťnej zmluvy vyplýva, že žalovaná nemala ani právnu možnosť disponovať s motorovým vozidlom, keďže jeho vlastníkom, ktorý ho zakúpil z vlastných finančných prostriedkov, bol U. H., pričom evidencia motorového vozidla má len evidenčný charakter. Z výpovede žalovanej, svedka H. I. vyplýva, že U. H. ho mal aj počas celého obdobia, vrátane technického preukazu v držbe a výlučnom užívaní (§ 123 OZ), a preto sa na ňu nevzťahuje ust. § 12 ods. 2 písm. g/ z. č. 381/2001 Z. z. ani ako na prevádzkovateľa motorového vozidla, ktorý je podľa ust. § 4 ods. 1 citovaného zákona taktiež poisteným. Vychádzajúc z uvedeného tvrdenia žalobcu, že prehlásenie, ktorým mal U. H. na seba prevziať akékoľvek záväzky, ktoré vzniknú v súvislosti s užívaním motorového vozidla, je neplatným právnym úkonom, sú pre posúdenie veci irelevantné.

10. Vychádzajúc aj z uvedených skutočností, vysporiadajúc sa s podstatnými námietkami žalobcu, či už v prvoinštančnom alebo odvolacom konaní, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil, vrátane nároku na náhradu trov konania, ktorý bol žalovanej vzhľadom na jej plný úspech vo veci priznaný podľa ust. § 255 ods. 1 CSP v plnom rozsahu.

11. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalovanej ako plne úspešnej v odvolacom konaní ho taktiež priznal v plnom rozsahu.

12. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).